

A hazai ernyős virágzatú növények ismertsége a vidéki és a városi lakosság körében

Boros Lilla Melinda

Természetvédelmi mérnök alapképzési szak, levelező tagozat

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék

Belső témavezető: Kissné Rusvai Katalin, egyetemi tanársegéd, Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék

Szakdolgozatom megírását a következő kérdések ihlették: Vajon van-e különbség akkor, ha az ember városban, illetve vidéken lakik egyes növények ismerete kapcsán? Elvárható-e az emberektől, hogy védjék azt, amit nem is ismernek? Majd tovább fűztem ezt a gondolatot: elvárható-e az emberektől, hogy irtsák, illetve fogyasszák, amit nem is ismernek?

A kutatásomhoz az egyik legismertebb növény családot, az ernyős virágzatú növényeket választottam a fenti kérdések megválaszolására, saját szimpátiám és elterjedtségük miatt. Az általam kiválasztott 13 növényt bemutattam, képekkel illusztráltam, melyekhez magyar és külföldi szakirodalmat vettem igénybe. Készítettem egy 25 db kérdésből álló kérdőívet, melyben eldöntendő, rövid és saját szavakkal történő válaszadás, valamint képfelismerés is szerepelt. 231 db kitöltés érkezett, ezeket a válaszokat Excel program segítségével feldolgoztam, majd saját és a *Google Forms* által generált diagrammokkal és táblázatokkal szemléltettem az eredményeket.

Ezek alapján általánosságban elmondható, hogy az ernyős virágzatú növények ismertsége valóban meglehetősen hiányos a magyar lakosság körében. A kitöltőknek kevesebb, mint a fele ismerte az ernyős virágzatú növények fogalmát. Az emberek többsége jellemzően csak a legalapvetőbb zöldségnövényeket (sárgarépa, petrezselyem) ismeri, a vadon élő, védett, vagy éppen mérgező vagy inváziós fajokat szinte alig. Az is bizonyítást nyert, hogy a népességben belül jelentős különbségek mutatkoznak. Mint a dolgozatom címe is jelzi, leginkább az foglalkoztatott, hogy a vidéki vagy városi lakosság ismeri-e jobban az általam kiválasztott növényeket. Az összehasonlító elemzésemből kiderült, hogy általánosságban a vidéki lakosság jobban ismeri az ernyős virágzatúakat és több kapcsolódási pontjuk is van a természettel. Ráadásul az eredmények alapján az is elmondható, hogy a vidéki lakosság körében bár jóval kevesebb a természettudományos végzettségű ember, ennek ellenére mégis kismértékben

jobban ismerik a növényeket, bár a különbség a vártnál kisebb mértékű volt. Az összehasonlító elemzésem során az is bebizonyosodott, hogy a természettudományos végzettségűek szignifikánsan ($p < 0,01$) jobban teljesítettek valamennyi növényismerettel kapcsolatos kérdésben. Ők általánosságban a kérdések kicsivel több mint felére válaszoltak helyesen, míg a végzettség nélkülieknek csupán az egyötöde bizonyult eredményesnek e tekintetben.

A kérdőívem alapján úgy látom, az embereknek kevés információjuk van a természetvédelmi szempontból fontos növényekkel kapcsolatban, ezért mindenképpen elengedhetetlen lenne az oktatás, szemléletformálás, ismeretterjesztés, minden korcsoportnak a megfelelő platformon, interaktív és szórakoztató módon.